

УДК 37.02:005.44

<http://doi.org/10.5281/zenodo.1133220>

orcid.org/0000-0001-7711-4506

Наталія Коршак

КОРШАК Наталія Вікторівна – аспірантка кафедри філософії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка. Сфера наукових інтересів – філософія освіти, соціальна філософія та філософія історії.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА МУЛЬТИЛІНГВІЗМ – СУТНІСНІ ВЛАСТИВОСТІ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПОСТУПУ

Однією із суттєвих рис сучасного процесу глобалізації є поширення мультилінгвізму або двомовності. Ці якості відіграють значний вплив на нинішню освіту, адже, як наслідок, вона набуває мультилінгвального характеру. Результатом такої освіти є досягнення мультилінгвальної елементарної компетенції, що дозволяє розглядати її не тільки в якості альтернативного шляху вивчення мови, але й як шлях опанування спеціальними знаннями, розвиток соціально – комунікативних здібностей особистості.

Ключові слова: глобалізація, двомовність, білінгвізм, полілінгвізм, мультилінгвізм, мультилінгвальна освіта.

Актуальність дослідження. На початку XXI століття особлива увага дослідників спрямована на питання глобалізаційного розвитку суспільства та впливу на нього мультилінгвізму як складової ознаки цього процесу і його освітньої характеристики. Співвідношення понять глобалізація та багатомовність освіти цікавить не тільки педагогів, а й лінгвістів, філософів, економістів, котрі намагаються в об'єктах своїх досліджень дійти висновку про їх кореляцію та взаємовплив.

Розкриття змісту поняття «глобалізація» у філософському контексті визначається як частотою його вживання, так і різноманітністю трактування із точки зору різних наукових галузей починаючи із 60 – х років XX століття. Поняття «мультилінгвізм» як якісна складова процесу глобалізації, набуло особливого поширення в нинішню епоху, адже воно здійснює вплив на різні галузі суспільного життя і особливу увагу відіграє у процесі мультилінгвальної освіти, яка є складовою рисою освіти XXI століття.

© Н. В. Коршак, 2017

Тому, **метою** даної статті є аналіз терміну «глобалізація» та його співвідношення з поняттям «мультилінгвізм» і визначення їх впливу на розвиток мультилінгвальної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний світ – це складна і суперечлива система взаємовідносин держав, етносів і народів. Досить зручною формою урегулювання цих взаємовідносин є глобалізація, яка характеризується поширенням взаємозалежності між країнами в економічній, політичній, культурній сферах. Одним із основних чинників розвитку і поширення глобалізації, стала науково-технічна революція у своєму найяскравішому прояві – розвитку системи інформації, особливо поширення мережі Інтернет, що уможливило миттєвий зв'язок людей в різних куточках землі.

Початок ХХІ ст. характеризується тим, що глобалізаційні процеси прискорилися, відбулося поширення капіталістичних ринкових відносин, що спричинило загострення проблем у сфері міжкультурних взаємин народів [7, с. 1]. Усе це, в свою чергу, призвело до потреби розкриття сутності та визначення самого терміну «глобалізація».

Досить ґрунтовний аналіз походження і становлення поняття «глобалізація» ми знаходимо у працях Р. Робертсона, який зосереджувався на витоках і перспективах розвитку теорії глобалізації [14] та М. Уотерса, котрий розробив концепцію взаємовідношення територіальних особливостей впливу глобалізації на соціальну організацію суспільства [19].

Взагалі можна виділити три основні періоди дослідження поняття «глобалізація». І період 1950–1990 рр. Серед основних авторів варто виділити І. Валерстайна, А. Зінов'єва, Д. Майєра, Р. Робертсона, Г. Терберна, М. Уотерса, Н. Лумана. Ці автори вважали, що глобалізація – це історичний процес, який проявляється в окремих сферах життєдіяльності людини. У цей період розвинулись наступні теорії глобалізації: теорія світ-системного аналізу І. Валерстайна (1974р.), теорія Д. Майєра, котра уточнює світ-системний аналіз в пункті значимості національного господарства (1987 р.). Н. Мироненко пропонує тлумачити глобалізацію як модель розвитку світового господарства (1990 – ті рр.) тощо.

ІІ період 1990–2000 рр. М. Арчер, А. Апподураї, І. Валерстайн, Р. Робертсон, Г. Терберн, Б. Тернер М. Фезерстаун та інші. У даному періоді визначення глобалізації носить більш економічний характер, вона поширюється у різноманітних сферах суспільного життя. Серед основних теорій особливе значення належить Г. Терборну, котрий у роботі «Хвилі глобалізації» (2000р.) виділяє в історії принаймні шість хвиль глобалізації, найраннішою з яких він вважає експансію світових релігій у III—VII ст.

III період 2000 р. – до нашого часу. Основні автори Л.Грінін, М.Кастельє, Р.Робертсон. Період характеризується тим, що глобалізація розглядається як взаємодія усіх сфер життєдіяльності, уніфікація та прогнозування майбутніх можливих її наслідків. Серед основних теорій вченими виділяється положення Р.Робертсона про культурні аспекти глобалізації та значимість колективних, соціальних, уявлень про глобальність соціальних процесів, які створені в результаті діяльності засобів масової інформації (2003р.).

Власне, термін «глобалізація» немає єдиного визначення. Так, наприклад, у Оксфордському глумачному словнику англійської мови вказується, що термін «глобалізація» вперше використано в публікації «Нова освіта» в 1952 році для визначення цілісного уявлення накопиченого досвіду у сфері освіти.

І.Валлерстайн у 1970 – хх рр. створив теорію глобального уявлення про сучасне суспільство. Людство він розумів як взаємопов'язану спільність. Такий цілісний підхід відрізняє світ–системну теорію від цивілізаційних теорій, в яких особлива увага дослідників акцентується на розподілі і самобутності регіональних систем світового соціуму. Із теорії І.Валлерстайна можна зробити висновок про те, що людство завжди прагнуло до глобалізації. Його теорія базується на глобальних процесах в суспільному житті людей, а не на економічних процесах. Сам же термін «глобалізація» застосовувався епізодично з кінця 1960–х рр. XX століття в працях соціологів та економістів, а у сферу наукового використання увійшов лише з 1983 року.

Згідно з Енциклопедичним словником, глобалізація – це злиття національних економік у єдину загальносвітову систему, засновану на швидкому переміщенні капіталу та новій інформаційній відкритості світу, технологічній революції, прихильності різноманітних індустріальних країн, лібералізації руху товарів і капіталу, комунікаційному зближенню. Поступове зближення країн і континентів покриває всю історію людства [16, с.339].

Філософське ж осмислення поняття «глобалізація» теж не залишається поза увагою вчених, адже системний погляд на проблему глобалізації засвідчує важливість того фактору, що логіко–семантичні можливості самого терміну не обмежують сферу його використання виключно в економічній площині. Феномен глобалізації може набувати планетарного характеру та мати властивості соціального розвитку у будь–якому його аспекті. Це стосується як об'єктивних явищ, так і суб'єктивних чинників та сторін суспільного прогресу, котрі пов'язані з духовним життям людства. Це означає, що зміст поняття «глобалізація» поєднує в собі онтологічні, гносеологічні, епістемологічні ра-

курси вивчення реальності. Тобто жодних семантичних обмежень найширшого використання терміна, детермінованих якісними особливостями тієї чи іншої сфери діяльності принципово не існує.

Особливість філософського підходу до вивчення явищ будь-якого походження полягає у розгляді їх під кутом зору відношення «людина – світ», у ракурсі суб'єктивно-об'єктивних відносин, в той час, як усі інші, спеціальні галузі знання вивчають світ, чи людину як його складову, саму по собі, у різних аспектах. Філософське розуміння ґрунтується на осмисленні не просто світу, а світу людини, «людського світу», і не людини як такої, а людини у світі, у співвідношенні з ним. Саме тому підхід філософії до пізнання реальності не є суто об'єктивним, як, наприклад у природничих чи технічних науках або ж суб'єктивним, як у гуманітарних дисциплінах. У царині філософського знання іманентно наявна нерозривна єдність суб'єкта й об'єкта – це людина у світі і світ крізь призму людського сприймання та ставлення [15, с.11].

Отже, процес глобалізації належить до тієї об'єктивної реальності, коли людина є складовою світу, тим об'єктом дійсності, який формує феномен глобалізації.

Однією із складових якісних характеристик процесу глобалізації – є вивчення іноземних мов, адже у світі склалися деякі сталі ознаки, що стосуються мультилінгвального (білінгвального) навчання та освіти.

Поняття «мультилінгвізм» у своєму розвитку та становленні взаємопов'язане із процесом глобалізації. Це поняття стало предметом аналізу багатьох вчених. Даний термін бере свої витоки від термінології «мова», «двомовність», «багатомовність». Так, наприклад, І.Голубовська присвятила свої наукові розвідки формуванню даного поняття [3]; О.Яковлева займається тлумаченням двомовності як тренду суспільного розвитку [16,17]. Варто також відзначити дослідження П.Кравченка [6], П.Пашкова [13], Л.Лук'янчук [7], В.Ляха [8], Л.Михайлеця [9], які спрямували свої дослідження на аналіз соціо – філософських ознак процесу глобалізації та його впливу на мовну ситуацію.

Таким чином, багатомовність (мультилінгвізм) – належить до тих явищ сегменту сфери духовної культури, увага до яких традиційно була високою в соціальній філософії. Останнім часом ця увага помітно зросла з боку філософії освіти, продовжуючи проявляти достатньо стійку тенденцію до подальшого зростання. Порівнюючи цю ситуацію із серединою ХХ століття, можна констатувати, що нині значною мірою змінилися мотиви підвищеного інтересу до природи, функціональних можливостей, суспільної ролі багатомовності, а також до тих явищ концептуальної природи, що їх супроводжують. Власне до на-

уково – лінгвістичних, соціолінгвістичних, філософсько–політологічних додавалися обставини екстралінгвістичного характеру, зумовлені особливістю сучасної історичної ситуації.

Термін «мультилінгвізм» належить до тих понять, які можуть бути кваліфіковані як поняття з нечіткими смисловими межами. Субстанційно-ональним підґрунтям даного поняття є мова, як суспільний продукт, що виробляється колективом для забезпечення потреб у комунікації і зберігається в пам'яті членів колективу, а також у текстах, побудованих засобами даної мови [16, с.389]. У великій різноманітності знакових систем, що називаються мовою, можна умовно виділити кілька груп, які значною мірою вирізняються поміж собою за багатством знакових одиниць, за способами складності структурної організації, за субстанційним матеріалом, на використання якого для побудови текстів орієнтована дана мова. Дуже часто мову помилково плутають або навіть ототожнюють з текстом, приписуючи їй властивості і функції, які насправді належать тексту. Але на відміну від мовлення і тексту, мова не дається нам у безпосередньому спостереженні. З цього випливає, що мова не може бути формою вираження думок і почуттів і формою зберігання знань про дійсність. Ці функції належать тексту, який виражає не тільки думку, а й саму мову. Щоб стати членом певного колективу, індивід мусить реконструювати мову, запам'ятати її елементарні знакові одиниці і способи утворення складних знакових комплексів (тобто граматичну систему), а потім використовувати її для досягнення своїх комунікативних цілей [16, с.389]. Як бачимо, поняття мова має розлоге визначення, але сам термін «мультилінгвізм» на даний час філософами вивчено не достатньо. Особливо варто було б співвіднести та установити внутрішні зв'язки тлумачення цього поняття у лінгвістиці та філософії.

Поняття «мультилінгвізм» трактується як здатність до оперування кількома мовами в усній чи письмовій формі. Він має два види – національний (вживання кількох мов у певній суспільній спільноті) та індивідуальний (вживання індивідом кількох мов, кожна з яких обирається відповідно до певної мовної ситуації). Родова сфера «мультилінгвізму» охоплює низку видових понять. Спробуємо визначити найпоширеніші з них:

- Пліуралізм – індивідуальний психічний стан особи, який дозволяє їй альтернативно застосовувати в процесі спілкування кілька наявних в її розповідженні лінгвістичних кодів, незалежно від способу оволодіння мовами й лінгвістичною довершеністю мовлення.

- Двомовність (білінгвізм) – 1) здатність особи користуватися двома національними мовами; 2) мовна практика, при якій соціум ви-

користує для спілкування дві національні мови в одній або різних сферах спілкування; 3) поняття, яке визначає явище, що передбачає співіснування, взаємовплив і взаємодію двох мов у природному і штучному двомовному середовищі, в якому соціальні групи володіють двома мовами на однаковому або різному рівнях.

• Багатомовність (мультилінгвізм) – 1) здатність особи користуватися (розмовляти або розуміти) більш ніж двома національними мовами; 2) мовна практика, при якій соціум використовує для спілкування більш ніж дві національні мови в одній або різних сферах спілкування; 3) явище суспільного рівня, яке позначає співіснування різних мовних співтовариств, зокрема в умовах багатомовного міста чи багатомовної країни [3, с.14 – 15].

Проаналізувавши низку видових понять, котрі стосуються сфери мультилінгвізму, спробуємо дати визначення цього терміну в контексті соціально-філософського аналізу. Мультилінгвізм – це лінгвофілософське поняття, яке є суспільним продуктом, що сформувався штучно, або під дією історичних чинників, котре визначає співвідношення двох і більше мов у мовленнєво-мисленнєвій сфері індивіда, котрий використовує ці мови на різних етапах комунікації.

Отже, визначивши основні понятійні особливості глобалізації та мультилінгвізму, лоічно проаналізувати їх співвідношення у процесі освіти і навчання. Адже, вище названі поняття, так чи інакше, стосуються процесу освіти. Перш за все варто зазначити, що внаслідок процесу глобалізації змінилися вимоги в галузі вивчення іноземних мов. Сьогодні існує безліч можливостей для вдосконалення науковцями та студентами власних навичок і здібностей. Аналіз теоретичної літератури, що присвячена особливостям мультилінгвальної освіти, дозволяє стверджувати, що її важливість як засобу отримання спеціальних і професійних знань, як компонента поглибленої мовної освіти визначається, перш за все, загальною світовою тенденцією до євроінтеграції в економічній, культурній, політичній сферах. В освітній галузі дана тенденція обумовлює прагнення до інтеграції предметного знання, направленості на пізнання цілісної картини світу [4, с. 237].

Результатом мультилінгвальної освіти є досягнення елементарної багатомовної компетенції, що дозволяє розглядати її не тільки в якості альтернативного шляху вивчення мови, але й як шлях опанування спеціальних знань та розвитку соціально-комунікативних здібностей особистості.

Враховуючи те, що на рубежі ХХ–ХХІ ст. об'єктом глобалізації стала освіта, варто визначити її вплив на дану сферу: по – перше, розширено доступності для різних прошарків суспільства – отримання

якісних освітніх послуг; по – друге, переорієнтація виробників освітніх послуг, відповідно до потреб ринку праці; по – третє, інтенсифікація міжнародного співтовариства. Сюди варто віднести еквівалентність дипломів, сертифікація, міждержавна уніфікація навчальних планів, програм, системи оцінювання знань. Отже, глобалізація сприяє розширенню можливостей для задоволення духовних та соціальних потреб людини.

Висновки. Підводячи підсумок аналізу і взаємовідношенню понять «глобалізація» та «мультилінгвізм» і їх впливу на розвиток освіти ми можемо констатувати:

1. Глобалізація – важлива складова сучасної цивілізації. Незважаючи на роз'єднаність цивілізаційного поступу, людство дедалі більше усвідомлює себе в якості інтегральної сутності, частиною світової спільноти. Це поняття поєднує в собі онтологічні, гносеологічні, епістемологічні результати вивчення реальності, поступове комунікаційне зближення країн і континентів, креативність людства.

2. Мультилінгвізм, як похідна якісна характеристика процесу глобалізації є лінгвофілософським поняттям, яке сформувалася штучно, або під дією історичних чинників і визначає співіснування двох і більше мов у мовленнєво – мисленнєвій сфері індивіда, котрий використовує ці мови на різних етапах комунікації.

3. Глобалізація і мультилінгвізм є невід'ємними рисами сучасної світової системи. Вони впливають на розвиток освіти і відіграють важливу роль у її функціонуванні.

Література

1. Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире / И. Валлерстайн. – СПб.: Университетская книга, 2001. – 416 с.
2. Валлерстайн И. Миросистемный анализ / И. Валлерстайн // Время мира. – № 1. – Новосибирск, 2000. – С. 105–123.
3. Голубовська І. Термінографія, мультилінгвізм, мультидисциплінарність: напрямки майбутніх досліджень / І. О. Голубовська, В. Я. Жалай, Н. М. Биховець, О. В. Кругликова, Т. Г. Линник, А. Ф. Пархоменко, І. І. Рахманова, Л. М. Рубашова, Т. М. Бобошко // Лінгвістика XXI століття. – 2015. – С. 3–23.
4. Заболотська О. Іншомовна підготовка студентів немовних спеціальностей в умовах глобалізації / О. Заболотська. // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – 2015. – С. 232–239.
5. Костенко А. Г. Глобалізація як чинник деструкції ідентичності [Текст] / А. Г. Костенко // Практична філософія. – 2008. – № 3. – С. 120 – 128.
6. Кравченко П. А. Глобалізаційні та антиглобалізаційні процеси в Європейському соціально – філософському дискурсі / П. Кравченко, А. Мельник. // Філософські обрії. – 2017. – №37. – С.78 – 99

7. Лук'янчук Л. Міжкультурна комунікація в епоху глобалізації. Міжнародна наукова конференція «Мультилінгвізм у сучасному суспільстві: культура, освіта, політика» / Л. Лук'янчук. // НТУУ «КПІ». – 2013.

8. Лях В. Свобода і пошук нових форм ідентичності в добу глобалізації [Текст] / В. Лях // Мультиверсум: Філософський альманах: 36 наук. праць. — К. : Український центр духовної культури. – 2006. — Вип.57. – С. 3 – 19.

9. Михайлець Л. М. Мова і суспільство (філософський аспект) [Електронний ресурс] / Л. М. Михайлець. // Державне будівництво. – 2007. – № 1(1). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2007_1%281%29__9

10. Овсіюк М. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / М. Овсіюк – Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Politologia/63704.doc.htm.

11. Омелян-Скирта Н. Багатомовність та концептуальна картина світу / Н. Омелян–Скирта, А. Скирта // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – 2014. – № 10. – С. 60–64.

12. Пашков В.В. Двомовність як фактор національної освітньої політики в Україні.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Spashkov.pdf>.

13. Робертсон Р. Дискурсы о глобализации: предварительные размышления: Реф. сб. / Р. Робертсон, Х. Хондкер // Глобализация: контуры XXI века. – М.: РАН ИНИОН, 2004. – Ч. 1. – С. 127–131.

14. Семенюк Е. Глобалізація: філософський аналіз поняття [Електронний ресурс] / Е. Семенюк. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: http://vlp.com.ua/files/02_49.pdf.

15. Философия: Энциклопедический словарь / Под. ред. А.Ивина – М: Гардарики, 2004. – 1057 с.

16. Яковлева О. Багатомовність як тренд суспільного розвитку та чинник модернізації освіти / О. Яковлева. – (Науковий вісник. Серія «Філософія». – Харків: ХНПУ, 2016. – Вип.47 (частина II)). – С.93 – 105.

17. Яковлева О. У лабіринтах багатомовності. Багатомовність українського суспільства як регулятивний фактор освіти і виховання в системі ВНЗ у контексті світового досвіду: монографія [уточнене і доповнене видання] / О.Яковлева. – К.: Видавництво KiM, 2015. – 250 с.

18. Waters M. Globalization / Waters M. – London; N. Y.: Routledge, 1995. – XIV. – 185 p.

1. Vallerstain Y. Analiz myrovyykh system y situatsiya v sovremennom myre / Y. Vallerstain. – SPb.: Unyversytetskaia knyha, 2001. – 416 s.

2. Vallerstain Y. Myrosystemnyi analiz / Y. Vallerstain // Vremia myra. – № 1. – Novosybyrsk, 2000. – S. 105–123.

3. Holubovska I. Terminohrafiia, multylinhvizm, multydystsyplinarnist: napriamky maibutnix doslidzhen / I. O. Holubovska, V. Ya. Zhalai, N .M. Vykhovets, O. V. Kruhlykova, T. H. Lynnyk, A. F. Parkhomenko, I. I. Rakhmanova, L. M. Rubashova, T. M. Boboshko // Linhvistyka KhKhI stolittia. – 2015. – S. 3–23.

4. *Zabolotska O.* Inshomovna pidhotovka studentiv nemovnykh spetsialnostei v umovakh hlobalizatsii / O. Zabolotska. // Zbirnyk naukovykh prats. Pedagogichni nauky. – 2015. – S. 232–239.

5. *Kostenko A. H.* Hlobalizatsiia yak chynnyk destrukttsii identychnosti [Tekst] / A. H. Kostenko // Praktychna filosofiiia. – 2008. – № 3. – S. 120 – 128.

6. *Kravchenko P.A.* Hlobalizatsiini ta antyhlobalizatsiini protsesy v Yevropeiskomu sotsialno – filosofskomu dyskursi / P. Kravchenko, A. Melnyk. // Filosofski obrii. – 2017. – №37. – S. 78 – 99.

7. *Lukianchuk L.* Mizhkulturna komunikatsiia v epokhu hlobalizatsii. Mizhnarodna naukova konferetsiia «Multylinhvizm u suchasnomu suspilstvi: kultura, osvita, polityka» / L. Lukianchuk. // NTUU «KPI». – 2013.

8. *Liakh V.* Svoboda i poshuk novykh form identychnosti v dobu hlobalizatsii [Tekst] / V. Liakh // Multyversum: Filosofskiyi almanakh: 36 nauk. prats. — K. : Ukrainskiy tsentr dukhovnoi kultury. – 2006. — Vyp.57. – S. 3 – 19.

9. *Mykhailets L. M.* Mova i suspilstvo (filosofskiyi aspekt) [Elektronnyi resurs] / L. M. Mykhailets. // Derzhavne budivnytstvo. – 2007. – № 1(1). – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2007_1%281%29_9

10. *Ovsiuk M.* Mizhkulturna komunikatsiia v umovakh hlobalizatsii [Elektronnyi resurs] / M. Ovsiuk – Rezhym dostupu do resursu: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Politologia/63704.doc.htm.

11. *Omelian–Skyrta N.* Bahatomovnist ta kontseptualna kartyna svitu / N. Omelian–Skyrta, A. Skyrta // Visnyk Prydniprovskoi derzhavnoi akademii budivnytstva ta arkhitektury. – 2014. – № 10. – S. 60–64.

12. *Pashkov V.V.* Dvomotovnist yak faktor natsionalnoi osvithoi polityky v Ukraini.[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Spashkov.pdf>.

13. *Robertson R.* Dyskursy o hlobalyzatsyy: predvartelnye razmyshleniya: Ref. sb. / R. Robertson, Kh. Khondker // Hlobalyzatsiia: kontury KhKhI veka. – M.: RAN YNYON, 2004. – Ch. 1. – S. 127–131.

14. *Semeniuk E.* Hlobalizatsiia: filosofskiyi analiz poniattia [Elektronnyi resurs] / E. Semeniuk. – 2007. – Rezhym dostupu do resursu: http://vlp.com.ua/files/02_49.pdf.

15. *Fylosofiia: Entsiklopedycheskyi slovar* / Pod. red. A.Yvyna – M: Hardaryky, 2004. – 1057 s.

16. *Iakovleva O.* Bahatomovnist yak trend suspilnoho rozvytku ta chynnyk modernizatsii osvity / O. Yakovleva. – (Naukovyi visnyk. Seriiia «Filosofiiia». – Kharkiv: KhNPU, 2016. – Vyp.47 (chastyna II)). – S. 93 – 105.

17. *Iakovleva O.* U labiryntakh bahatomovnosti. Bahatomovnist ukrainskoho suspilstva yak rehuliatyvnyi faktor osvity i vykhovannia v systemi VNZ u konteksti svitovoho dosvidu: monohrafiia [utochnene i dopovnene vydannia] / O.Iakovleva. – K.: Vydavnytstvo KiM, 2015. – 250 s.

18. *Waters M.* Globalization / Waters M. – London; N. Y.: Routledge, 1995. – XIV. – 185 p.

Korshak N. V.

GLOBALIZATION AND MULTILINGUALISM AS THE ESSENTIAL PROPERTIES OF MODERN EDUCATIONAL ADVANCEMENT

One of substantial peculiarities of modern globalization process is the distribution of multilingualism or bilingualism. Multilingualism is a linguistic and philosophical concept of a public production which was formed artificially, or under the action of some historical factors, determined by the correlation of two and more languages in speech and mental spheres of individual who uses these languages at different stages of communication.

“Multilingualism” in his development and establishment is closely connected with the process of globalization. This concept became the focus of analysis of many scientists; it belongs to those phenomena of spiritual culture segments, attention to which was traditionally high from the side of philosophy of education, and it can be seen the same tendency to subsequent growth. Comparing nowadays situation with the middle of XX age, it is possible to state that presently to a large extent the reasons of increased interest to nature, functional possibilities, multilingualism’s public role, and also to those accompanied conceptual nature phenomena, have changed. Actually to scientifically linguistic, social linguistic, philosophical and political circumstances were added some other extralinguistic peculiarities, predetermined by the modern historical situation.

Concept “multilingualism” is interpreted as a capacity for few languages operation in verbal or writing form. There are two types: national and individual multilingualism. This term is originated from the words “language”, “bilingualism”, “multi”. These qualities considerably influence on present education, in fact, as a result, it acquires multilingual character. The result of such education is the achievement of multilingual elementary competence that makes it possible to consider it not only as the alternative way of language study but also as a way of mastering some special knowledge, developing social and communicative capabilities of personality.

Keywords: globalization, bilingualism, multilingualism, multilingual education.

Надійшла до редакції 15.07.2017 р.